

Trollbäckens Egnahemsförening

www.tef.nu - org.nr. 812400-3925 (ideell förening) - Box 2037, 135 02 Tyresö - PG 4643-3

En ideell förening sedan 1911 för alla boende i Trollbäcken, oavsett boendeform

GRANSKNING AV DETALJPLAN FÖR SKOLA, FÖRSKOLA, ÄLDREBOENDE VID FORNUDDEN, FASTIGHETERNA KUMLA 3:1264, 3:93, 3:1247, 3:656 M FL

ALLMÄNT

TEF var mycket kritisk till att ett programskede uteslöts i planprocessen för äldreboende i Fornuddsparken 2014. Det nya planförslaget på samma plats i parken avser nu skolbebyggelse och är en lika kontroversiell och planmässigt svår fråga som då. Ett programskede hade underlättat och snabbat på den totala tiden för att en ny detaljplan ska vinna laga kraft. Med en på detta sätt tidig dialog med medborgarna kan kommunen förbättra resultatet av mätningen av "Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling" så att man hamnar över medelvärdet istället för under. (Källa: Resultatrapport 2015 - Kommunens Kvalitet i Korthet. Egen undersökning i kommunen som redovisas till Kolada.)

Frågan om skola i Fornuddsparken får först nu när detaljplanen är framtagen pga bristande dialog i tidigt skede en massiv negativ kritik från medborgarna.

Kärnfrågan är kommunens beslut att utöka Fornuddsskolan till F9 med ett elevantal från nuvarande 375 till 700 plus förskola, vilket är själva utgångspunkten i planförslaget och motivet för att ta parkmark i anspråk. Föreningen är mycket kritisk till detta beslut som även strider emot närhetsprincipen för yngre skolbarn.

TEF framför härmed sina synpunkter efter granskning av den rubricerade planen och förutsätter att kommunen tar hänsyn till synpunkterna i det fortsatta arbetet. TEF vill också erbjuda möjlighet för kommunen att genom TEF få idéer och förslag prövade och kommenterade från ett lokalt boendeperspektiv.

PLANFÖRSLAGET

Planförslaget grundar sig på ett i föreningens tycke felaktigt skolbeslut att bygga en ny F9 skola för ca 700 elever och att placera den i Fornuddsparken. Av den anledningen avstår föreningen från att lämna synpunkter på själva planutformningen men vi vill påpeka att de två av olika arkitekter gjorda illustrationerna inte stämmer överens och att den som Tengboms svarat för visar en placeringen av byggnader som avskärmar parkrummet på ett olyckligt sätt och därför borde omarbetas i grunden.

I kommunens "Exploateringsstudie skolor" utgår man ifrån skolrapporten och tar fram ett förslag till "... ny skola i **västra** Trollbäcken (behov av skola i **östra** Trollbäcken är tillgodosett)" och föreslår Fornuddsparken som den enda kommunalt ägda plats som finns för "det önskade elevantalet"... Varför skolbehovet i t.ex. Skälsätra anses vara tillgodosett har inte redovisats och det bör utredas om inte befintlig avstyckad kommunalt ägd mark där kan utnyttjas för en skola utan att naturvärdet menligt förminskas.

Föreningen har skissat en alternativ helhetslösning med en bättre fördelning av skolåldersgrupperna, en gynnsammare geografisk lokalisering utifrån behovsläge och närhetsprincip, alternativa platser för äldreboende och framförallt utan att nya byggnader placeras i Fornuddsparken och reducerar dennas värde som park.

FORNUDDSPARKEN

Det är mycket olämpligt, som vi tidigare påpekat (skrivelse 15 08 10), att minska de gröna ytorna och exploatera delar av Fornuddsparken. Trollbäcken ligger i en kommunedel som betecknas som bristområde i grönstrukturen enligt kommunens Grönstrukturplan för Tyresö 2014-04-14. I översiktsplanen 2008 anges att "Fornuddsparken under de senaste åren utvecklats till en mångfunktionell kommunaldelspark som i framtiden bör förstärkas mer i sin roll som en grön samlingsplats". Parken är också markerad som naturmark i ÖP 2008. I Grönplan 2009 är Fornuddsparken markerad som "Stadsdelspark".

Detta uppfattade vi då som ett klokt och övertänt synsätt på Fornuddsparken som en viktig resurs för invånarna i Trollbäcken. Vi kan nu också med tillfredsställelse konstatera att kommunen numera även visar intresse, genom ett ambitiöst gestaltungsprogram, av att utveckla området ner mot Drevviken och inkludera gravområdet. Den förtätning av Fornuddsvägen som angetts i Översiktsplanarbetet och utredningen av plansituationen i Trollbäcken är ett hot mot Fornuddsparkens funktion.

När samhällsbyggnadsförvaltningen/Alliansen, i den nya detaljplanen för skola, vård- och omsorgsboende, vänder på klacken och gör bedömningen att "behovet av skola i den norra delen av Fornuddsparken är av större allmänt intresse än det utpekade naturmark/parkområdet" är det en logisk kullerbytta ovärdig en seriös planering. Helt plötsligt är tidigare utfästelser inget värda. Att ställa skolan mot parken som om det gällde att välja det ena eller det andra förutsätter att det inte finns några andra alternativ. Men det finns alternativ som måste prövas.

I föreningens yttrande över planförslaget 2014 om byggande av äldreboende och bostäder i Fornuddsparken (bifogas) står det bl a:

"Att omvandla parkmark till mark för boende med argument som – "mer effektiv markanvändning" (sid 6) i planbeskrivningen är vilseledande. Park är aldrig effektiv markanvändning ur ett marknadsekonomiskt perspektiv, men nödvändigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv för att skapa kvaliteter och värden, som t ex välbefinnande, hälsa, rekreation, skönhet osv. "

Föreningen vidhåller att denna åsikt gäller även det rubricerade planförslaget även om det gäller skola i detta fall.

FORNUDDSSKOLAN

Föreningen menar att kommunens tidigare egna synpunkter, aktuella erfarenheter inom skolområdet och skolexperters yttranden stödjer uppfattningen att det är bättre att bygga ut skolkapaciteten på andra ställen i Trollbäcken enligt närhetsprincipen än att bygga en F9 skola för 700 elever i Fornuddsparken.

Ur Swecos skolrapport 2014:

"Tidigt i utredningen gav styrgruppen riktlinjen att utredningen skulle ha ett tioårsperspektiv med fokus på en ny skolorganisation för kommunens förskolor och grundskolor. Initialt fastställdes även följande "vägledande principer" som utgör grundförutsättningar i lokalutredningen:

Utgångspunkten ska vara ett förslag med utgångspunkt i en organisation med inriktning på F-6 samt 7-9 i grundskolan
 Minst två parallella klasser ska finnas per årskurs i skolan, gärna tre paralleller bland yngre elever Mellan 400 och 500 elever per skola har framförts som ett önskat riktmärke. Maxantalet är dock satt till 1 000 elever per skola. Skolorna bör ha minst två parallella klasser per årskurs och helst tre paralleller från förskoleklass upp till årskurs 3. Motsvarande riktmärke när det gäller antal barn i förskolan uppgick till mellan 100 och 120 barn...

*....Annat som framfördes var vikten av att utgå från närhetsprincip mellan hem och förskola/ skola vid placering av barn och elever, framförallt framhölls detta som viktigt för barn i förskola och för elever i de lägre årskurserna i grundskolan.....
.... För Krusboda och västra Tyresö visar prognosen på en minskning i antalet barn. Detta kan dock komma att förändras av att det pågår ett generationsskifte. Detta har inte minst de senaste månaderna visat sig vara fallet i Trollbäckenområdet, där fler barnfamiljer har flyttat in i befintliga bostäder än vad kommunen har räknat med.....*

....Initialt i lokalutredningen uttrycktes en uttalad princip för grundskolan att lokalförslaget skulle hitta en renodlad lösning med förskoleklass till årskurs sex, respektive årskurs 7 till 9. Då antalet barn som väljer kommunens grundskolor successivt minskar ju äldre barnen blir har detta inte varit fullt ut möjligt.

Det förslag till skolorganisation som Sweco förordar har som en följd av detta resulterat i en delvis varierande åldersindelning. I östra Tyresö liksom i Trollbäcken **erbjuds i några fall F-9 skolor**. Det gäller Kumla skola, en enligt förslaget **ny skola i Trollbäcken.....**”

Kommunens argument i Planbeskrivningen

”Kommunen anser att det bästa sättet att skapa långsiktighet, kvalitet och kontinuitet i undervisningen är att bygga en större skola med kapacitet för barn i årskurs F-9.

En större skola är även ur demografisk synpunkt det mest hållbara för framtiden, likaså är det mer ekonomiskt försvarbart än att bygga litet. Ett exempel kan vara möjligheten att växla från skolverksamhet till förskoleverksamhet i delar av lokalerna. Detta är mycket lättare att uppnå på ett ekonomiskt hållbart sätt i en större skola än på en liten skola och det finns ingen annan centralt belägen plats som kommunen äger som är tillräckligt stor för ändamålet.

En skola för årskurs F-9 är fördelaktigt utifrån ett pedagogiskt perspektiv då personalen får möjlighet att följa barnens utveckling över tid. En annan aspekt för att uppnå god kvalitet och långsiktighet är att ha bra lärare i skolorna. För att kunna rekrytera bra lärare, och få dem att stanna, behöver Tyresö kommun vara en attraktiv arbetsgivare. Med flera små skolor delas ofta lärartjänsterna upp mellan skolorna och lärarna undervisar på flera olika skolenheter, vilket är svårare att rekrytera till. På en F-9-skola för 700 elever kan kommunen erbjuda hela tjänster i mycket större utsträckning och skapa utrymme för pedagogiskt utbyte lärare emellan, vilket ökar attraktiviteten.

Kommunen följer Skollagen (SFS 2010:800) som reglerar och ställer höga krav på behöriga och legitimerade lärare, vilket av erfarenhet är mycket svårt att uppnå i en liten skola.”

Skolforskning

I en forskningsöversikt av Carl-Henrik Adolfsson (Linnéuniversitet 2014) sammanställer Adolfsson forskning som berör skolstorleken påverkan på elevers skolprestationer och sociala situation i skolan.

I rapporten refereras till en mindre forskningsöversikt i kombination med en mer kvalitativt grundad studie som behandlar frågan om skolstorlek och likvärdighet, där Skolverket (1996) kommer fram till att ” det inte går att dra några generella slutsatser om att varken små eller stora skolor skulle besitta några fördelar med avseende på elevers prestationer.”

Mot detta talar flera studier som visar på att skolstorleken utgör en viktig påverkansfaktor på elevers skolprestationer. Utifrån den forskning som haft ett specifikt fokus mot de yngre eleverna går det inte att hitta några studier som stödjer att en stor skola skulle gynna elevers skolprestationer. Däremot går det att hitta studier som pekar mot det motsatta, det vill säga att elever i de lägre åldrarna skulle gynnas av att gå på en mindre skola.”

Ett exempel på detta är en omfattande studie i USA där man undersökte 14 000 elevers matematikresultat i årskurs fyra i relation till skolans storlek. I analysen togs det hänsyn till variabler såsom kön, andelen elever med utländsk bakgrund, elevers socioekonomiska bakgrund osv. Resultatet av undersökningen påvisade att elever på små skolor (mindre än 200 elever) generellt sett hade bättre skolresultat i matematik jämfört med elever på såväl medelstora som stora skolor. På motsvarande sätt hade elever i årskurs fyra på medelstora skolor (400-600 elever) generellt bättre resultat än elever på stora skolor (mer än 800 elever). (Eberts, R.W., Schwartz E.K., Stone J.A. 1990 School reform, school size and student achievement. Economic Review.)

I en forskningsöversikt av Cotton pekar författaren på att när fokus riktades mot elevers känsla av tillhörighet och delaktighet till den skola som de studerar vid är det en majoritet av undersökningarna som pekar på den lilla skolans fördelar (se t ex Stockard & Mayberry, 1992; Walberg, 1992). Det verkar således som att det är lättare för elever att känna en tillhörighet och få en känsla av att ingå i ett sammanhang, samt också känna en möjlighet av att också kunna påverka sitt sammanhang, på en mindre skola jämfört med den större. Samma sak gäller föräldrars upplevelse av att kunna ha inflytande över sina barns skolsituation. Denna faktor verkar i hög grad också sammanfalla med hur nöjda föräldrarna är med sina barns skola. Här visar studier på motsvarande sätt att föräldrar som har barn på mindre skolor, i synnerhet

om skolorna ligger i barnens och föräldrarnas närområde, generellt upplever ett större engagemang och en större möjlighet att påverka sina barns skolsituation.

Vad en del forskningsresultat (se t ex Walberg & Walberg, 1994; McMillan, 2004) också tagit fasta på är att de i synnerhet verkar vara vissa elevgrupper i grundskolan, såsom elever med utländsk bakgrund och elever med lägre socioekonomisk status, som gynnas av att studera vid en mindre skola. McMillan (2004) menar exempelvis att det är just hos dessa elevgrupper som de stora skillnaderna kan utläsas mellan små respektive stora skolor. Detta gäller för grundskolans alla årskurser och märks tydligast, enligt McMillan, i ämnet matematik. Som kommer att visas längre fram blir dessa samband än mer tydliga när skolstorlek sätts i relation till andra faktorer som exempelvis elevers närvaro och skolavhopp.”... ..people in small schools (*upp till 400 f anm*) and units come to know and care about one another to a much greater degree than is possible in large schools. This applies to relationships among students, among staff”.

Istället pekar forskningen mot att det verkar som, i enlighet med studien ovan om rekryteringen av rektorer, att medelstora skolor runt 300 verkar vara en attraktiv storlek för lärare.

Föreningens synpunkter

Ett lärarlag om 15-20 lärare anses vara en bra storlek för samarbete och sociala relationer och det motsvarar en skola med upp till 500 elever.

Istället för en fördubblad F9 skola i Fornuddsparken är vårt förslag en utbyggnad av för-, låg- och mellanstadieskolorna enligt närhetsprincipen. Utöver skolorna i Fornudden, Sofieberg och Hanviken, föreslår vi en ny i Skälsåtra om det efter en naturutvärdering inte verkar menligt på naturvärdet. Skälsåtra pekas för övrigt ut som ett möjligt förtätningsområde i två av den nya översiktsplanens scenarior). I ett första skede kanske en F3 skola kan förläggas där. Samtliga dessa skolor föreslår vi planeras med minst två parallella årskurser.

Nuvarande skoltomt för Fornuddsskolan kan bebyggas med tvåvåningsbyggnader vilket medger större friytor och plats för förskola. I Sofieberg borde planeras för en utbyggnad med ytterligare en parallell genom strategiska markförvärv. I Skälsåtra äger kommunen redan planerad mark på en vacker plåtå över Barnsjön och hela området har av kommunen föreslagits för bostadsbebyggelse på 1970-talet Denna fördelning av skolorna i Trollbäcken skapar närhet i bostadsområdena för de små barnen vilket vi anser är ett viktigare argument än en storskalig drift i en LMH skola i Fornuddsparken.

Kumla skola görs om till en renodlad högstadieskola 7-9. I samband med detta ordnas nya fritidslokaler i direkt anslutning till skolan.

Föreningen delar, som synes, uppfattningen att skolkapaciteten i Trollbäcken bör öka. Bygg vackra skolor och låt dessa bli ett föredöme kring pedagogisk miljö och god arkitektur.

Vi kan inte se att kommunens argument för en skola med 700 elever istället för 500 håller vad gäller pedagogik, resultat och attraktivitet för lärare. Snarare visar forskning och erfarenhet på det motsatta. Detta understöds också av skolchef Monika Larsson i Tyresö som uttalat sig 151023 att: ”Eleverna ska känna sig trygga och få arbetsro, därför bör skolorna inte vara för stora. Min uppfattning är att en lagom stor skola innehåller minst två klasser i varje årskurs. Det gör det lättare att få till bra scheman och rekrytera behöriga lärare, säger hon och menar att en skola bör ha upp emot 500 elever:– Det är en lämplig storlek både för elever, personal och ekonomi.”

VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE

Byggnader för vård- och omsorgsboende kan ske på andra lika centrala ställen

Byggnader för vård- och omsorgsboende kan lösas på annat ställe än att ta i anspråk del av Fornuddsskolans fastighet. Vi har hittat 5-10 lokaliseringar som mycket väl kan passa för äldreboende/boende men givetvis med olika förutsättningar för genomförande. Vi träffar gärna kommunens representanter för en närmare genomgång av vilka utredningar kommunen bör göra både på kort och på lång sikt. Att hitta tomt (ca 3500 m2) för de 50- 60 platser som avses i planförslaget någonstans i centrala Trollbäcken anser vi fullt möjligt. Vad man ska göra med Ängsgården skulle ha utretts i planuppdraget men det har inte redovisats. Använd kanske Ängsgården till någon allmän funktion

när nuvarande verksamhet flyttats t.ex. som förskola, fritidshem, föreningsgård, etc. eller bygg om och till så att den uppfyller nutidens krav.

Vad gäller placering av äldreboende i Södergårdsprojektet hade kommunen haft möjlighet att ställa krav på exploatörerna (oavsett om kommunen äger marken eller inte) eftersom en ny detaljplan med högre exploatering ska göras.

FÖRSKOLAN

Behovet av förskola kan tillgodoses på nuvarande skolfastighet om nya Fornuddsskolan F6 byggs i två våningar.

TRAFIK

I föreningens yttrande över planförslaget 2014 om byggande av äldreboende och bostäder i Fornuddsparken (bifogas) står det bl a:

”Om skolans storlek dubblas innebär detta att de nytillkomna 350 barnen till största del inte kommer från närområdet utan från andra delar i Trollbäcken, och i större utsträckning kommer att skjutas till skolan. Med ökad personal, fler barn, ökad personal till äldreboendet samt bostäder, kan man utgå från en markant ökning av trafikmängden på Fornuddsvägen, särskilt vid de känsliga tidpunkterna då skoldagen börjar resp. slutar. Att ange att detta problem löses med information till föräldrarna är naivt. I årtal har Fornuddens föräldraförening försökt uppmuntra föräldrar att gå eller cykla med sina barn till skolan, att inte parkera vid skolans entré osv, men trots denna intensiva information ökar antalet bilar ständigt”.

Kommunen anför som argument för en stor skola med 700 elever:

”Genom att centralisera skolverksamheten ökar underlaget för kollektivtrafik, och möjligheten att välja bussen istället för bilen blir större vilket på sikt kan minska bullernivåerna i området”.

Vi har svårt att förstå att alternativet med en fördubbling av Fornuddsskolan skulle ge ett bättre underlag för kollektivtrafik än en skola i Skälsätra, en i Sofieberg och en på Fornudden.

INTRESSEORGANISATIONERS YTTRANDE

Naturskyddsföreningen:

Vi instämmer i Naturskyddsföreningens yttrande och att ” *Det är mycket olämpligt att minska de grönytorna och exploatera delar av Fornuddsparken. Mindre lokala skolenbeter förordas, med korta gångavstånd och cykelvänliga skol-vägar för att undvika onödiga och omfattande biltransporter av skolbarnen.”*

Bevara Fornuddsparken

Vi instämmer i Bevara Fornuddsparkens yttrande.

Villaägarna, Haninge-Tyresökretsen, Vendelsö Fastighetsägareförening

Såväl Villaägarna, Haninge-Tyresökretsen som Vendelsö Fastighetsägareförening håller med om det vi skriver.

SAMMANFATTNING

Våra föreslagna åtgärder syftar till en bättre skolplanering med barnen och miljön i fokus. Skolorna placeras nära bostadsområdena för de små barnen. De äldre rör sig naturligt inom ett större område. Vi vill också att kommunen backar tillbaka till sin tidigare uppfattning och ser parken som en viktig resurs i ett växande Trollbäcken. Vi märker bland medlemmar och andra en stor besvikelse över att kommunen inte seriöst prövar alternativa lösningar utan väljer den ”enklaste” vägen på bekostnad av en tredjedel av parkens yta.

Föreningen motsätter sig nuvarande plan och särskilt att kommunen anser att det är i allmänhetens intresse att parken tas i anspråk för skolbyggnader.

Vi kräver att kommunen omprövar skolförsörjningsbeslutet för Trollbäcken och att man ger ett nytt planuppdrag till stadsbyggnadskontoret som inleds med ett programskede och som baseras på förutsättningar som bättre speglar medborgarnas och föreningens redovisade synpunkter. Vi anser också att projekt av denna betydelse och storlek ska ha en bra förankring bland medborgarna och en blocköverskridande samsyn innan man sätter in stora resurser på ett genomförande. Detta är tyvärr inte fallet för närvarande.

Detta yttrande är sammanskrivet av arkitekterna SAR/MSA Bengt Svensson och Svante Berg

Trollbäcken 160215

Trollbäckens Egnahemsförening

Bilagor

140627. TROLLBÄCKENS EGNAHEMSFÖRENINGIS YTTRANDE ÖVER DETALJPLAN FÖR ÄLDREBOENDE I FORNUDDSPARKEN

150810. YTTRANDE ÖVER DETALJPLAN FÖR SKOLA, FÖRSKOLA, ÄLDREBOENDE OCH BOSTÄDER VID FORNUDDEN

Kontaktperson:

Svante Berg
Ordf. TEF

Orrvägen 13
135 53 Tyresö

070 595 33 59
svante.berg@bergarkitekt.se

Trollbäckens Egnahemsförening

www.tef.nu - org.nr. 812400-3925 (ideell förening) - Box 2037, 135 02 Tyresö - PG 4643-3

En ideell förening sedan 1911 för alla boende i Trollbäcken, oavsett boendeform

YTTRANDE ÖVER DETALJPLAN FÖR SKOLA, FÖRSKOLA, ÄLDREBOENDE OCH BOSTÄDER VID FORNUDDEN

ALLMÄNT

TEF var mycket kritisk till att ett programskede uteslöts i planprocessen för äldreboende i Fornuddsparken 2014. Det nya planförslaget på samma plats i parken avser nu skolbebyggelse och är en lika kontroversiell och planmässigt svår fråga som förra året. Ett programskede hade underlättat och snabbat på den totala tiden för att en ny detaljplan ska vinna laga kraft. Föreningen ifrågasätter beslutet om att fördubbla Fornuddsskolan vilket är själva utgångspunkten i planförslaget.

TEF framför härmed sina synpunkter på det föreliggande rubricerade planförslaget och förutsätter att kommunen tar hänsyn till synpunkterna i det fortsatta arbetet. TEF vill också erbjuda möjlighet för kommunen att genom TEF få idéer och förslag prövade och kommenterade från ett lokalt boendeperspektiv.

PLANFÖRSLAGET

Det framgick på plansamrådsmötet att planförslaget är mycket hastigt framtaget och att kommunen vill ha medborgarnas synpunkter innan förslaget konkretiseras och illustreras. Det är därmed svårt att förhålla sig till ett så allmänt hållet samrådsförslag eftersom materialet saknar tydliga förslag till ställningstaganden och har bristfälliga underlag. Bl.a. saknas viktig redovisning av bebyggelsens placering, höjd (S1 saknar högsta höjddangivelse), friytors storlek, sol-/skuggförhållanden, påverkan på landskapsbilden, angöring, parkerings- och trafiklösningar. Många utredningar saknas eller är inte framtagna inför detta planförslag. Den geotekniska utredning och dagvattenutredning som bifogas är t ex de utredningar som gjordes 2014 inför planförslag om äldreboende i parken, och är inte aktualiserade utifrån den nya utgångspunkten av dubblad bebyggd yta i parken, samt ökade exploateringen av existerande skoltomt, vilket torde få andra konsekvenser på så väl dagvatten som geotekniska förhållanden. Klarar t ex skoltomten, som idag är byggd med envånings baracker, bebyggelse i 2-4 våningar? Någon sådan geoteknisk utredning finns inte. Trafik-konsekvensutredningen visar endast dagens situation och är inte gjord utifrån den nya situationen med 700 elever, ökad personal, ny bostadsbebyggelse samt ökat äldreboende. Vad är t ex trafikkonsekvenserna morgon och eftermiddag då barn lämnas/hämtas? Med större upptagningsområde för en centralskola, kan man också utgå från att fler procent av det ökade elevantalet kommer att skjutas till skolan.

Bullerutredningen är bara gjord med hänsyn till äldreboendet. Enligt utredningen är siffrorna som ligger till grund för beräkningarna 1500 fordon per ÅMD varav 5% tung trafik, hastighet 30km/tim. uppräknade med hänsyn till den planerade bebyggelsen (som ej redovisats). En bullerutredning bör bygga på en redovisad trafikutredning för de mest belastade perioderna.

I förslaget saknas gröna strategier samt krav på grön design och miljöcertifiering. Dessutom är det anmärkningsvärt, trots den bilagda rapporten från Boverket om barns utemiljöer, att inget nämns kring barnkonsekvensanalys (BKA), social konsekvensanalys eller pedagogiska aspekter på barns utemiljö. Den föreskrivna skolgården uppfyller inte heller SISAB's minimikrav på antal kvadratmeter uteyta per barn (dvs minst 25-60m²/barn).

Boulebanorna måste flyttas utanför planområdet enligt planförslaget och konsekvenserna är inte utredda.

Planuppdraget gällde enligt uppgift på samrådet att hitta en plats för en skola väster om Gudöbroleden och varför har man inte utrett möjligheten att hitta en plats för skola öster om?

Vad gäller utökat äldreboende finns andra alternativ i centrala Trollbäcken, vilket TEF tidigare har påpekat och efterlyst utredningar om.

Föreningen har skissat en alternativ helhetslösning med en bättre fördelning av skolåldersgrupperna, en gynnsammare geografisk lokalisering utifrån behovsläge och närhetsprincip, alternativa platser för äldreboende och framförallt utan att nya byggnader i Fornuddsparken reducerar dennas värde som park.

FORNUDDSSKOLAN

Föreningen motsätter sig att öka skolkapaciteten i Trollbäcken genom en fördubbling av Fornuddskolan till 700 elever. Föreningen motsätter sig också planförslagets konsekvens att bygga bort en tredjedel av Fornuddsparken.

Behov av bra lokaler för att möta Trollbäckens behov håller vi med om men inte var de ska byggas. En dubbling av Fornuddens skola motiveras inte av närområdets behov. En utökning av skolkapaciteten i Trollbäcken är dock önskvärd. Fördelningen av skolor i Trollbäcken bör av många olika skäl göras efter närhetsprincipen och då bör det utöver Fornuddsskolan F6 finnas en F6 skola i Sofieberg, en F6 i Hanviken och en ny F6 skola i Skälsätra (som för övrigt pekats ut som ett förtätningsområde i ÖP). Närhet till skolan för de små barnen är ett viktigare argument än storskalig drift i en LMH skola i parken. Med detta synsätt behöver man inte bygga i Fornuddsparken av skolkapacitetsskäl.

Bygg en modern Fornuddsskola på samma plats och i samma storlek som idag men i kanske två våningar för att utnyttja fastigheten mer effektivt. Utred hur detta ska ske tidsmässigt och vilka provisorier i parken som behövs under byggtiden. Satsa på högkvalitativ arkitektur och landskapsutformning.

Bygg en aula som kan dubbelanvändas som samlingshall av andra utanför skolan. Stor uppmärksamhet riktas just nu mot skolor och lärande – låt Trollbäckens skolor bli ett föredöme kring pedagogisk miljö och bra arkitektur.

Planera långsiktigt för att Sofiebergsskolan ska kunna utvecklas (var beredd att köpa in mark där när tillfälle ges) genom att ange detta i ÖP.

Kumla skola görs om till en renodlad högstadieskola F7-9.

Goda skolresultat är inte som vi ser det ett resultat av stordrift. Hellre en skola nära bostaden under de första skolåren. Kanske är det möjligt av rationella skäl att lärarna är verksamma på flera enheter istället.

FORNUDDSPARKEN

Det är mycket olämpligt att minska de gröna ytorna och exploatera delar av Fornuddsparken som ligger i en kommundel som betecknas som bristområde i grönstrukturen enligt kommunens Grönstrukturplan för Tyresö 2014-04-14. I översiktsplanen 2008 anges att "Fornuddsparken under de senaste åren utvecklats till en mångfunktionell kommundelspark som i framtiden bör förstärkas mer i sin roll som en grön samlingsplats". Parken är också markerad som naturmark i ÖP2008. I Grönplan 2009 är Fornuddsparken markerad som "Stadsdelspark". I denna del av kommundelsparken, med hög värdefaktor för de boende i området, borde istället de rekreativa värdena stärkas och de gröna kvaliteterna utvecklas för att öka den biologiska mångfalden och stärka ekosystemtjänsterna.

Det är angeläget att se Fornuddsparken och kringliggande bebyggelse som en helhet. Sport, fritid, natur och kulturhistoria kräver sitt. Trafiken genom parken är störande och en helhetssyn saknas.

Idag är boulevanornas placering gynnsam med tanke på äldreboendet bredvid. I ett programskede borde boulevanornas betydelse och placering belysts och synpunkter inhämtats.

Föreningen kräver att planarbetet vidgar perspektivet till att omfatta hela Fornuddsparken med gravområdet så att förslag till ny bebyggelse för Fornuddsskolan kan bedömas i förhållande till helheten.

Fornuddsparken är populär bland barn och hundägare, men den skulle kunna locka ännu fler med ett annat mer blandat innehåll och ytterligare trädplanteringar för mer liv. Här följer några förslag från föreningen som kan prövas: Med inspiration av Rosendals trädgårdar skulle Fornuddsparken kunna innehålla ett växthus-café med planteringar för försäljning. Scoutstugan som idag används till många olika aktiviteter förutom scouter, skulle byggas om (på en högre arkitektonisk nivå) och öppnas upp även för utåtriktad kulturverksamhet. Anlägg kolonilotter för närliggande hyresrätter. Plantera fler trädgrupper för skugga och mer rumslighet. Gestalta med belysning och tydliga häckar mot parkeringsplatser i östra delen. Anlägg en stig i parken/ gångbana längs med Bränneribacken. Förläng parken ner mot Drevviken och udden med en allmän brygga i kanten på viken.

Det är bra att det nu lär finnas planer på att utvidga parken mot vattnet men det motiverar inte att 1/3 av dagens parkmark försvinner och utnyttjas för skoländamål. Bygg inte där det inte är bebyggt. Parken ska ses som en resurs i ett växande Trollbäcken och inte som en potentiell plats att bygga på. När planen görs om i enlighet med att paragraf 113 upphör, är det viktigt att denna mark omvandlas till allmän mark och inte till kvartersmark, såsom i aktuellt planförslag. Med gällande förslag berövar kommunen sina invånare på mark som fram tills nu har tillhört allmänheten. Då dessutom dagens skoltomt (i dag i kommunalt ägande) omvandlas till bostäder, omvandlas än mer mark från det offentliga till det privata.

ÄLDREBOENDE

Föreningen yttrade bl a följande över planförslaget 2014 om byggande av äldreboende och bostäder i Fornuddsparken:

"I Planbeskrivningen står att planförslaget gäller den första av två planetapper för Fornuddsparkens norra del vilket gör det än mer anmärkningsvärt att inte behandla båda etapperna samtidigt och se till helheten när det gäller en stor bebyggelse på existerande parkmark. Att omvandla parkmark till mark för boende med argument som – "mer effektiv markanvändning" (sid 6) i planbeskrivningen är vilseledande. Park är aldrig effektiv markanvändning ur ett marknadsekonomiskt perspektiv, men nödvändigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv för att skapa kvaliteter och värden, som t ex välbefinnande, hälsa, rekreation, skönhet osv. Idag finns en rådande tendens i Stockholmsregionen att exploatera parkmark. I samtliga dessa fall är det barnen som drabbas mest – de som också har minst möjlighet att komma till tals i en planeringsprocess. Så också i detta fall där den gröna yta som föreslås bebyggas i stor utsträckning används av skolbarn, som varande den enda plana öppna ytan i Fornuddsparken....."

Äldreboendet förläggs på andra platser

Byggnader för äldreboende, ny förskola och nya lägenheter kan lösas på annan plats än på Fornuddsskolans fastighet. Vi har hittat 5-10 platser som mycket väl kan passa för äldreboende/boende men givetvis med olika förutsättningar för genomförande. Vi träffar gärna kommunens representanter för en närmare genomgång av vilka utredningar kommunen bör göra både på kort och på lång sikt. Att hitta 60 platser motsvarande de i planförslaget någonstans i centrala Trollbäcken anser vi fullt möjligt. Vad man ska göra med Ängsgården skulle ha utretts i planuppdraget men det har inte redovisats. Använd kanske Ängsgården till en någon allmän funktion när nuvarande verksamhet flyttats t.ex. som förskola, fritidshem, föreningsgård, etc. eller bygg om så att den uppfyller kommande krav.

FÖRSKOLAN

Behovet av förskola kan tillgodoses på nuvarande skolfastighet när Fornuddsskolan nybyggs och med mer än en våning på skolbyggnaderna så kan utrymme för förskolan skapas.

BOSTÄDER

Möjligheten att också placera bostäder på skolfastigheten verkar inte troligt med nybyggd skola men bör utredas i samband med förskolans placering.

TRAFIK

Så som nämns ovan är varken parkering, angöring eller trafikfrågor utredda i förslaget. Vad som framgår av den bifogade trafikmätningen från 2014 är att i det nuvarande läget passerar ca 150 bilar vid skolans start och skolans slut. Då många boende undviker att köra förbi skolan vid dessa tidpunkter pga. att många barn rör sig till fots eller med cykel kring skolan, kan man utgå från att den större mängden av dessa bilar är de föräldrar som skjutsar sina barn till skolan. Detta alltså trots att de flesta barnen bor i området. Om skolans storlek dubblas innebär detta att de nytilkomna 350 barnen till största del inte kommer från närområdet utan från andra delar i Trollbäcken, och i större utsträckning kommer att skjutas till skolan. Med ökad personal, ökade barn utifrån närområdet, ökad personal till äldreboendet samt bostäder, kan man utgå från en markant ökning av trafikmängden på Fornuddsvägen, särskilt vid de känsliga tidpunkterna då skoldagen börjar resp. slutar. Att ange att detta problem löses med information till föräldrarna är naivt. I årtal har Fornuddens föräldraförening försökt uppmuntra föräldrar att gå eller cykla med sina barn till skolan, att inte parkera vid skolans entré osv, men trots denna intensiva information ökar antalet bilar ständigt.

Parkering får inte heller angränsa till skolgård, vilket man då kan anta innebära att parkeringen placeras utmed Fornuddsvägen alternativt utmed gångstråket som i dag går genom parken och som finns kvar i planförslaget. En utformning som parkeringsgata/stråk av Fornuddsvägen alternativt stråk genom parken, är föreningen emot.

VATTEN

I utredningen om dagvatten (även den från 2014 och endast gällande en bebyggelse av halva storleken i Fornuddsparken och inte alls nuvarande skoltomt), framgår att vattensituationen är känslig, då grundvattnet ligger högt och dessutom varierar under året. Drevvikens halter av diverse gifter ligger över godtagbara nivåer vilket är något som inte förbättras av ytterligare hårdgjorda och bebyggda ytor inom avrinningsområden (Fornuddsparken). Länsstyrelsen har dessutom påpekat att framtida offentliga byggnader inte skall placeras i låglänta områden då stigande vattennivåer och ökade regn är att vänta i framtiden pga. pågående klimatförändringar. Vattenutredningen i planförslaget påpekar att en mätning av grundvattennivåerna i Fornuddsparken, måste göras över ett helt år, innan man går vidare med ett planförslag. Någon sådan mätning finns inte redovisad. Däremot visar bifogad utredning och Länsstyrelsens argument på stora tveksamheter huruvida det är lämpligt att överhuvudtaget bygga i Fornuddsparken pga. vattenfrågan.

SAMMANFATTNING

Föreningen motsätter sig nuvarande plan. Vi kräver att kommunen omprövar skolförsörjningsbeslutet för Trollbäcken och att man ger ett nytt planuppdrag till stadsbyggnadsförvaltningen som inleds med ett programskede och baseras på förutsättningar som speglar föreningens redovisade synpunkter.

Trollbäcken 150810

Trollbäckens Egnahemsförening

Svante Berg
Ordf. TEF

Orrvägen 13
135 53 Tyresö

070 595 33 59
svante.berg@bergarkitekt.se

Trollbäckens Egnahemsförening

www.tef.nu - org.nr. 812400-3925 (ideell förening) - Box 2037, 135 02 Tyresö - PG 4643-3

En ideell förening sedan 1911 för alla boende i Trollbäcken, oavsett boendeform

TROLLBÄCKENS EGNAHEMSFÖRENINGIS YTTRANDE ÖVER DETALJPLAN FÖR ÄLDREBOENDE I FORNUDDSPARKEN

Detta dokument redovisar föreningens samlade synpunkter på samrådsförslaget till detaljplan "Äldreboende vid Fornuddsparken, etapp 1 med dnr 2013KSM0173" som det redovisats och presenterats på samrådsmöte 140616. Trollbäckens Egnahems Förening (TEF) representerades på mötet genom styrelseledamoten Lena Öhrlund.

TEF har vid möte 140618 med samhällsbyggnadsförvaltningen framfört synpunkter på Trollbäckens framtida utveckling särskilt i samband med det pågående översiktsplanarbetet. Den senaste tiden har TEF av sina medlemmar och av övriga Trollbäckenbor uppmärksammats på det pågående detaljplanarbetet med rubricerade projekt. TEF är mycket kritisk till att programskedet uteslutits och anser att den föreslagna placeringen av ny bebyggelse på parkmark därför blivit en kontroversiell och planmässigt svår fråga. TEF framför härmed sina synpunkter på det pågående arbetet och förutsätter att kommunen tar hänsyn till dem i planeringen. TEF vill också erbjuda möjlighet för kommunen att få idéer och förslag prövade och kommenterade från ett lokalt boendeperspektiv.

TEF instämmer med det utpekade behovet av boende för äldre i Trollbäcken och att ett sådant boende förläggs så nära Trollbäckens Centrum som möjligt. En ny plan för centrum som även tar hänsyn till detta behov bör därför göras omgående. Den föreslagna detaljplanen är en typisk s.k. frimärksplan, en typ av planering som föreningen är emot, då planering bör ske utifrån översiktsplan och reglerande detaljplaner, i överensstämmelse med översiktsplan. Endast på detta sätt kan man säkra en helhetssyn på utvecklingen av Trollbäcken.

I Trollbäcken saknas idag generellt ytor för förtätning. Gällande översiktsplan rekommenderar därför en översyn av gällande detaljplaner för att avgöra vilka av dessa som behöver moderniseras och var mindre förtätningar skulle kunna äga rum - detta håller föreningen med om och undrar varför prövning med analys och samråd inte har skett just här?

TEF anser att kommunen bör ompröva placeringen av äldreboende på föreslagen plats.

I det till Åke Skoglund och medarbetare överlämnade dokumentet med TEFs synpunkter på Trollbäckens framtida utveckling (140618) relaterar nedanstående utdrag särskilt till det aktuella detaljplaneförslaget för äldreboende vid Fornuddsparken:

"TROLLBÄCKENS FRAMTID – en plats med attraktiva bostäder, samhällsservice och natur

Ledord som vi önskar ska prägla arbetet:

Estetik – Hur upplevs Trollbäcken av dem som bor, av de som besöker och de som bara kör igenom? Vi vill att en hög estetisk nivå skall genomsyra miljön i Trollbäcken, i allt från hur man välkomnas av blomsterarrangemang, hur planering görs för att bevara uppvuxen natur och topografi, i de arkitektoniska kravs som ställs på all ny byggnation, i planering och skötsel av utemiljö, skyltsystem och belysning. Sätt höga estetiska mål för all byggnation och planering och det gäller mer kompetens än större investeringar! Bygg inga baksidor!

Hållbarhet och tillgänglighet – Vi vill att Trollbäcken skall bli ett föredöme inom inte bara kommunen utan i hela Stockholmsregionen för hur ett hållbart småskaligt samhälle kan skapas. Hur ser tillgängligheten till arbete, fritid och service ut? Kan vi i största möjliga mån lämna bilen hemma och gå? Ta lärdom av de erfarenheter som finns inom t.ex. Transition Town rörelsen in England. Investera i försöks-bilpooler och lådcykelpooler (se t.ex. experiment i Kärrtorp och Bagarmossen). Skapa pool/ resurscenter för sällan använda verktyg. Lokalisera kultur och bred service även i Trollbäcken. Starta försöksverksamhet med lokalproduktion i Fornuddsparken. Låt Trollbäcken bli ett experimentområde för hållbara strategier.

Social hållbarhet – Vi lever i ett ålders segregerat och ett etniskt segregerat samhälle. Detta skapar en stor social sårbarhet. Vi vill i Trollbäcken bygga broar mellan generationer och mellan individer. Hur ökar vi interaktion mellan de gamla i området och t ex skolorna? Hur skapas en bred kulturell förståelse i Trollbäcken? Hur motverkar vi den främlingsfientlighet som ökar i Europa, Sverige och faktiskt också just i Trollbäcken? Bygg integrerat istället för segregerat. Blanda funktioner och upplåtelseformer. Skapa mötesplatser där varje tillfälle ges- vid utbyggnad av äldreboende, av skola, av bostäder. Gör kulturen till mötesplats, satsa på bibliotek och andra funktioner i samhället där en daglig aktivitet pågår.

Det behövs inte mer parkering vid Alléplan, de ytorna är viktigare för andra ändamål (utökad infartsparkering förläggs vid Skrubba). Samordna istället de parkeringar som finns idag – istället för att varje ”köplada” har sin egen parkering. Behovet av infartsparkeringar kan också avlastas med tätare lokala buss slingor.

Seniorboende – bygg nära centrum... men först en helhetssyn

Behov av seniorboende finns. I närheten av Trollbäckens Centrum bör det byggas.

Pågående planer på utbyggnad i Fornuddsparken

Samhällsbyggnadskontoret har ett uppdrag att göra en detaljplan för utbyggnad av seniorboende i Fornuddsparkens nordöstra del. I gällande översiktsplan betonas vikten av att behålla och förstärka Fornuddsparken. Det är angeläget att se Fornuddsparken och kringliggande bebyggelse som en helhet. Fornuddsskolan har stora framtida utvecklingsbehov. Sport, fritid, natur och kulturhistoria kräver sitt. Trafiken genom parken är störande och en helhetssyn saknas. Föreningen kräver att planarbetet med utökad seniorboende vidgar perspektivet till att omfatta hela Fornuddsparken så att förslag till ny bebyggelse där kan bedömas i förhållande till helheten.

Natur runt knuten – Fornuddsparken, skogar, promenader och utflyktsmål.

Tyresö kommun talar varmt om sin natur, men lika viktig, är naturen i vår närmiljö. Fornuddsparken, de små allmänningarna som ännu finns kvar, skogspartierna vid Drevvikens stränder och

promenadstråk – upprätta en plan för en grönstruktur med attraktiva utflyktsmål. Med en plan och en medveten gestaltning av belysning och bänkar, skyltar och gångstråk, bevarande av stora träd, skapas ett attraktivt grönt nät för såväl människor som de djur som trivs här.

Fornuddsparken – Ett utflyktsmål

Fornuddsparken är populär bland barn och hundägare, men den skulle kunna locka ännu fler boende med ett annat mer blandat innehåll och ytterligare trädplanteringar för mer liv. Med inspiration av Rosendals trädgårdar skulle Fornuddsparken kunna innehålla ett växthus-café med planteringar för försäljning. Scoutstugan som idag används till många olika aktiviteter förutom scouter, skulle byggas till och om (med en högre arkitektonisk nivå) och öppnas upp estetiskt, för utåtriktad kulturverksamhet. Anlägg koloniträdgårdar för närliggande hyresrätter. Plantera fler trädgrupper för skugga och mer rumslighet. Gestalta med belysning och tydliga häckar mot parkeringsplatser i östra delen. Anlägg en stig i parken/ gångbana längs med Bränneribacken. Förläng parken ner mot Drevviken och udden med en allmän brygga i kanten på viken. Renovera gravområdet till en vacker och tilltalande kulturmiljö.

Villatomten – Viktig del i grönstrukturen

Grönskan på de individuella tomterna bidrar till områdets karaktär, gröna helhet och ekologiska system. Inför en grönstruktur där villatomten ingår med en begräsning på hur stor del av befintlig vegetation som kan fällas vid nybygge på f.d. skogstomt eller äldre villatomt. De gamla träden tillhör oss alla, inte den individuella villaägaren.

Detaljplaner – Ett samlat grepp

Idag förtätas Trollbäcken intensivt med prefabricerad typhusbebyggelse. Områdets karaktär av blandad bebyggelse med stora träd och klippor, håller delvis på att gå förlorad. Tomter styckas av, klippor sprängs bort, stora träd och trädjungar fälls. Ny bebyggelse är pre-fabricerad och sällan anpassad varken till platsens topografi eller karaktär.

Gaturummet – Se till helheten

Gaturummet tillhör området och skapar också en identitet och karaktär. Bebyggelse i förhållande till gatuliv, vegetation samt belysning och trottoarer bidrar till gaturummets karaktär och identitet. Vid förtätning och avstyckning av villatomter kan ett gaturum förändras radikalt. Vid bygglov, bedöm helheten, och inte bara tomten. En detaljplan för området bör utformas så att den följer varje delområdes karaktär och medverkar till att understödja denna.

Belysning – Gestaltat ljus

Gör en belysningsplan för Trollbäcken med vackert belysta huvudstråk, t ex stråket från Alléplan mot Fornuddens skola, och från Fornuddens skola upp mot Kumla Allé. Stråk som används av många barn och vuxna dagligen.

Skolan som mötesplats – Ett socialt centrum

Skolor är platser där barn och vuxna möts, dess sociala funktion sträcker sig utöver skolans dagliga uppgift. När utbyggnadsplaner av skolorna är på gång, kan man då också möta samhällets övriga behov av mötesplatser?

Fornuddens skola – Arkitektur och mötesplats

När utbyggnad sker av Fornuddens skola, satsa på högkvalitativ arkitektur. Fornudden, liksom så många andra skolor, är ett provisorium från 70-talet som permanentats till idag slitna lokaler. När skolan nu byggs till, gör det med arkitektonisk höjd. Bygg en aula som kan dubbelanvändas som samlingssal av andra utanför skolan. Gör skolan till en samlingspunkt, också med en vacker ytermiljö med belysning på skolgård i barnens höjd. Stor del av året är barnen i skolan i mörker – uppmuntra till utevistelse genom bra och inspirerande belysning. Stor uppmärksamhet riktas just nu mot skolor och lärande – gör Trollbäckens skolor till ett föredöme med experiment kring pedagogisk miljö och bra arkitektur.”

Direkta synpunkter på detaljplaneförslaget *Äldreboende vid Fornuddsparken*, etapp 1 dnr 2013KSM0173

”*Detaljplanen syftar till att möjliggöra byggnation av ett äldreboende med ca 60 lägenheter...*” och sedan i beskrivningen av huvuddragen inkluderas lokaler för centrumändamål i föreslagen byggnad vilket ligger utanför syftet. Planenhetens bedömning att utredningsområdet är väldigt bra eftersom utvecklingsmöjligheterna inte inkräktar på parken **delas inte** av TEF. TEF anser att all bebyggelse i parken inkräktar på parkens tillgänglighet. Bebyggelse på existerande parkmark måste prövas noggrant mot olika gruppers olika intressen, framkomna i program och i samråd med medborgarna.

Sammanfattning

Att öka bebyggelsen i Fornuddsparken är en ytterst känslig fråga och föreningen är kritisk till att kommunen beslutat genomföra detaljplanearbetet med normalt planförfarande utan att göra ett program och samråda kring detta. Planförslaget präglas överlag av bristande lokalkännedom om hur platsen används idag. Detta hade kunnat avhjälpas med ett programskede

I gällande översiktsplan finns inget nämnt om ny bebyggelse i parken. I Planbeskrivningen står att planförslaget gäller den första av två planetapper för Fornuddsparkens norra del vilket gör det än mer anmärkningsvärt att inte behandla båda etapperna samtidigt och se till helheten när det gäller en stor bebyggelse på existerande parkmark. Att omvandla parkmark till mark för boende med argument som – “mer effektiv markanvändning” (sid 6) i planbeskrivningen är vilseledande. Park är aldrig effektiv markanvändning ur ett marknadsekonomiskt perspektiv, men nödvändigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv för att skapa kvaliteter och värden, som t ex välbefinnande, hälsa, rekreation, skönhet osv. Idag finns en rådande tendens i Stockholmsregionen att exploatera parkmark. I samtliga dessa fall är det barnen som drabbas mest – de som också har minst möjlighet att komma till tals i en planeringsprocess. Så också i detta fall där den gröna yta som föreslås bebyggas i stor utsträckning används av skolbarn, som varande den enda plana öppna ytan i Fornuddsparken (se fortsättning nedan).

I gällande översiktsplan betonas vikten av att behålla och förstärka Fornuddsparken. Det är angeläget att se Fornuddsparken och kringliggande bebyggelse som en helhet d.v.s. hela området från Ängsvägen i norr och ner till Fornudden i söder och som även omfattar hela området för Fornuddens skola med sidoliggande baracker för provisoriska förskolor och grundskoleundervisning. Fornuddsskolan har stora framtida utvecklingsbehov, och planer på ny bebyggelse mot Fornuddsvägen har diskuterats under en längre tid. Fornuddens skola måste beredas möjlighet att yttra sig – de har skollov just nu. Vem ser till att de kommer till tals? Äldreboende, sport, fritid, ny och befintlig trafik, natur och kulturhistoria kräver sitt och måste diskuteras som en helhet. Att t ex dra trafik genom parken är en störande förändring. TEF anser att planarbetet med utökat seniorboende ska vidga perspektivet till att omfatta hela Fornuddsparken, inklusive angränsande skolområde, så att förslag till ny bebyggelse där kan bedömas i förhållande till helheten. Fornuddsparken är också en viktig yta för vattenupptagning – när villatomter i all högre grad styckas av och skaftvägar och ny parkering anläggs, minskar antalet gröna ytor i området. Det är därför viktigt att behålla stora sammanhängande upptagningsytor. Det handlar om att skapa och bibehålla resiliens.

Behovet av boende för äldre i Trollbäcken är givetvis viktigt att täcka särskilt med tanke på Ängsgårdens skick men behovet är generellt och behöver lösas även för 2020-talet och därför behövs en helhetssyn med ett genomtänkt och väl förankrat program. Ett demografiskt underlag för att visa invånarna på kommande behov och utveckling saknas i detaljplanarbetet.

Det pågår, i samhället idag, en utveckling där man bygger bort barnens ytor. Läs en aktuell debattartikel om just detta som pekar på politikernas ansvar – se länk nedan till:

<http://mobil.svd.se/c.jsp;jsessionid=A364AC1ADC7C2EB5C9A7AA6E8BCA9BBD.sonny4?cid=25967591&rssl&item=http%3A%2F%2Fwww.svd.se%2F%3Fservice%3Dmobile%26amp%3BarticleId%3D3678942>

TEF vill framföra att, eftersom inte redovisning av andra möjliga platser för äldreboende i närheten av Trollbäckens centrum gjorts, det utreds och samråds om andra möjliga platser och att planprocessen inleds med ett programskede.

TEF anser dels att den föreslagna placeringen av äldreboende är olämplig och dels att byggnadsvolymen är onödigt hög.

Detaljsynpunkter utifrån planbeskrivningen

Sid 4.

Om lokaler för centrumändamål.

I planbeskrivningen nämns lokaler för centrumändamål, med plats för frisör, tandläkare, kiropraktor, café, restaurang mm. Föreningen anser att detta är en felaktig placering för sådan allmän verksamhet och att det inte ingår i planens syfte. En centrumnära anläggning som ofta är bra för äldre bör planläggas i samband

med en ny centrumplan för Alléplan – enligt TEFs tidigare framförda synpunkter. Offentliga ytor i bottenvåning ger också en onödigt hög byggnadsvolym.

Den föreslagna caféverksamheten kommer troligen att behöva ha sin inlastning från gångstråket sydöst om föreslagen bebyggelse för att inte behöva lasta in över vårdverksamhetens ytor och privata trädgård. Därmed är det stor risk att det allra mest använda gångstråket av skolbarnen i Fornuddens skola, också blir ett stråk som större fordon måste nyttja.

“Bebyggelsen föreslås i en vinkel...”

Missledande beskrivning av förslaget som är illustrerat med en U formad byggnad

Sid 5.

“Kommunens fastighet ... består till stor del av grusad parkering och bouleanor.”

Missledande beskrivning av karaktär och användande. Fastigheten består, till mer än 50%, av en plan gräs- och trädbevuxen parkmark. Denna gröna plana yta är **den enda plana yta i Fornuddsparken av denna storlek** och används i dag i stor utsträckning för utomhusgymnastik inom grundskoleundervisning och fritidsverksamhet, pga. av att den direkt angränsar till skolans gymnastiksal. Resterande tillgänglig del (observera att fotbollsplanen ej är tillgänglig för alla) av Fornuddsparken består antingen av sluttande eller kuperad mark, vilket gör dessa delar mycket mer svår använda för bollsporter och gymnastik.

“Fornuddsparken saknar ett tydligt avslut mot den befintliga bebyggelsen i nordöst.”

Idag är avslutet inte otydligt rent rumsligt, med en tydlig avslutande gräns vid Ängsvägen, och bebyggelse på dess nordöstra sida. Ytorna med parkeringsplatser närmast Ängsvägen bildar däremot ett otydligt avslut utformningsmässigt. Den föreslagna U-formade byggnaden ger dock sämre avslut med en oklar lägre del mot parken och mot sydväst med en parkeringsplats omgiven av trekantiga svår använda mindre gröna restytor, benämnda ”Park” i planförslaget.

... delat upp planarbetet i två etapper...förtätning med bostäder...

Konsekvensen här är ytterst oklar och kräver programarbete. Vad innehåller etappen? Bostäder eller äldreboendestäder? Hur många? Hur höga byggnader? Med planillustrationerna för etapp två bebyggs ytterligare en vital del av parken vilket leder till att Fornuddsparken härmed inte längre existerar nordost om fotbollsplanen, utan i sin fysiska och mentala utsträckning nu börjar först vid scoutstugan d.v.s. **halveras till sin storlek.**

Sid 7.

“Bl.a. följande hänsyn har tagits till val av plats för det nya äldreboendet:

– När omsorgsboendet Ängsgården rivs har de boende möjlighet att direkt flytta över till det nya boendet.”

Här föregriper man de utredningar enligt start PM som ska göras om Ängsgården där det talas om hur man bäst utökar antalet platser genom om- eller tillbyggnad eller rivning.

"... den föreslagna utvecklingen är förenlig med översiktsplanens intentioner."

TEF håller **inte** med om att planarbetet är förenligt med översiktsplanens intentioner.

Sid 9.

"Planförslaget kommer att innebära mindre förändringar i karaktär och landskapsbild för den nordvästra delen av Fornuddsparken. Parkens funktion som mötesplats och rekreationsområde bedöms dock förstärkas genom planförslaget."

TEF anser att detta påstående inte stämmer. Självklart ändras karaktär och landskapsbild om en stor del av parken bebyggs. TEF håller inte heller med om att parkens funktion som mötesplats och rekreationsområde förstärks genom planförslaget. Snarare försvinner rekreationsområden och fler hårdgjorda ytor tillkommer (enligt förslagets egen formulering). Trycket på den resterande parken ökar också då parkens area minskas radikalt.

Sid 10.

Om arkitektonisk nivå

Här skriver man om säkerställande av hög arkitektonisk nivå vilket föreningen håller med om behövs.

Om geoteknisk undersökning

Aktuell geoteknisk undersökning saknas men är viktig att genomföra i tidigt planskede. Enligt tidigare utredning ligger Fornuddsparken på ett område som är en igenslammad dalgång med kärr som utfyllts med sopor och rivningsmassor. En miljökonsekvensutredning borde ha gjorts med tanke på detta och placeringen av byggnaden

Om parkering

Parkering bör inte ske från Fornuddsvägen, då denna sträcka korsas av många skolbarn.

Om gröna tak

Hårdgjorda ytor påstås skall kompenseras av s.k. gröna bevuxna tak. Gröna tak är oftast platta eller svagt lutande tak. I volymstudier och i jämförelser med omgivande bebyggelse förespeglas sadeltak vilket är försvårande för gröna tak. Det är viktigt att rätt kommunicera vad som gäller angående bebyggelses karaktär och volym.

Sid 11.

Bad och fiske, som omnämns, finns inte idag i Fornuddsparken, då parkens avslut mot Drevviken är igenvuxet. Däremot finns bad ute på Fornudden och vid Kumlabadet/Stenbadet.

Sid 13-15.*Om volymstudierna*

Illustrationerna över den tänkta bebyggelsen är dåliga och är långt ifrån det som i planbeskrivningen eftersträvas d.v.s. ” hög arkitektonisk nivå på byggnader, gaturum ...”

Om boulebanorna

Boulebanorna måste flyttas utanför planområdet och konsekvenserna är inte utredda. I det avsaknade programskedet borde detta belysts och synpunkter inhämtats.

Föreslagen plats för äldreboende tar den sista delen av parken nordöst om fotbollsplanen i besiktning. För skolbarnen innebär det en dubbel förlust – först blir man av med närliggande plan grönyta för den föreslagna bebyggelsen. Sedan hårdgöres ytterligare grönytor för vuxet boulespel. Barnen blir de stora förlorarna.

Sid 16.*Om skuggstudie*

Redan utan en skuggstudie kan man förstå att den föreslagna ca 4 våningar höga byggnaden kommer att lägga Trollängens uteplats i skugga under en stor del av många dagar. Många av de boende i Trollängen kommer inte längre än till denna uteplats. Det är den enda del av Trollängens utemiljö som idag överhuvudtaget används och vårdas.

Sid 19.*Om läge på Alleplan och vårdcentral.*

Närmaste vårdcentral ligger ca 500m från planområdet, inte 0,2km!

För TEF/

Svante Berg vice ordförande, Kjell Fridlund och Henrietta Palmer

Trollbäcken 140627